

Laaja ennakkovaikutusten arviointi

Yhteisölautakuntaa, elinvoimajaostoa sekä näiden alaisia organisaatioita koskeva uudistus

Nykytilanne

Valtuuston asettamia toimielimiä on viisi (5): yhdyskuntalautakunta, viranomaislautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta, yhteisölautakunta ja kunnanhallituksen alainen elinvoimajaosto.

Yhteisölautakunnan alla toimii yhteisöpalveluiden palvelualue, jota johtaa yhteisöjohtaja. Yhteisöpalvelut jakautuu 5 tehtäväalueeseen.

Elinvoimajaoston alla toimii elinvoimapalveluiden tehtäväalue, jota johtaa elinvoimapäällikkö. Elinvoimapalvelut jakautuu kolmeen vastuualueeseen.

Vaihtoehto 1

Valtuuston asettamia toimielimiä on kolme (3): yhdyskuntalautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta sekä hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta.

Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan alla toimii hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden palvelualue, jota johtaa kehitysjohtaja. Palvelualue jakautuu 7 tehtäväalueeseen.

Arvioitavan asian kuvaus ja taustat

Valtuuston 27.11.2024 § 90 hyväksymässä vuoden 2025 talousarviossa todetaan, että kevään kuntavaalien jälkeen kunnassa nyt toimivat elinvoimajaosto ja yhteisölautakunta lakkautetaan, ja ne yhdistyvät yhdeksi uudeksi lautakunnaksi. Muutokset tulevat voimaan 1.6.2025, kun uusi valtuustokausi alkaa.

Esityksen mukaan kunnan tehtäviä hoitaisi uudella valtuustokaudella kolme valtuuston erikseen asettamaa toimielintä: kasvatus- ja opetuslautakunta, yhdyskuntalautakunta sekä perustettava hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta. Muutos tarkoittaisi nykymallisen yhteisölautakunnan ja elinvoimajaoston lakkauttamista ja näiden tehtävien uudelleenjakoa uudistettuun toimielinrakenteeseen.

Tehtävien uudelleenjaossa yhteisölautakunnan palvelut siirtyisivät sellaisenaan uuden lautakunnan vastuulle ja elinvoimajaoston tehtäväkenttä jakautuisi uuden lautakunnan ja kunnanhallituksen kesken. Kunnanhallituksen toimivaltaan palautuisi päättäminen tytäryhteisö Lempäälän Kehitys Oy:n sekä Business Tampereen palvelusopimuksista, jolla kunta hankkii kulloinkin tarvitsemansa elinkeinopalvelut. Tehtäviin lisättäisiin myös elinkeinopolitiikasta vastaaminen.

Uuden hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan alla toimisi hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden palvelualue, jota johtaisi kehitysjohtaja (palvelualuejohtaja, uusi virka).

Valmistelijat (ennakkovaikutusten arviointi): talousjohtaja Kari Auvinen, elinvoimapäällikkö Maria Virtanen, yhteisöjohtaja Jarkko Rikkilä, johdon erityisavustaja Tuulia Rinne, muu kunnan johtoryhmä. Valmisteluun osallistettu myös yhteisöpalveluiden ja elinvoimapalveluiden johtoryhmiä.

**Nykytilanne:
Vaihtoehto 0**

Vaihtoehto 1

Kuntastrategia Ei muutosta.

Neutraali vaikutus kuntastrategian toteuttamiseen. Strategian toteuttaminen yhtä lailla mahdollista myös uudessa toimielin- ja organisaatorakenteessa.

Talous Kustannukset viidestä valtuuston hallintosäännöllä asettamasta toimielimestä.

Myönteinen vaikutus: Kustannukset vain kolmesta valtuuston hallintosäännöllä asettamasta toimielimestä. Huom. tähän arvioon ei ole laskettu viranomaislautakunnan lakkauttamisesta saatavia säästöjä.

Valtuuston tulee myöntää lisämääräraha yhden toimielimen kustannuksiin, sillä muutoksen säästöt on huomioitu jo talousarviossa 2025.

Kahden toimielimen (yhteisölautakunta, elinvoimajaosto) sijaan vain yhden toimielimen (hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta) kustannukset. Menosäästö vuosittain: n. 20 000 e (säästö laskettu elinvoimajaoston kokouspalkkioista sivukuluineen & muista kuluista).

Myönteinen vaikutus: yhteisöjohtajan ja elinvoimapäällikön 1.6. avoimia vakansseja ei täytetä ja virat lakkautetaan. Menosäästö (palkkakustannukset sivukuluineen): 93 800 e (yhteisöjohtaja), 100 700 e (elinvoimapäällikkö). Kokonaisuudessa tulee kuitenkin huomioida kehitysjohtajan uuden viran palkka (vastaa johtoryhmätason palkkaa).

Menojen lisääntymistä tehtäväalueiden päälliköiden ja kehitysjohtajan palkkaratkaisujen osalta.

Henkilöstö Edellyttää yhteisöjohtajan ja elinvoimapäällikön rekrytointien käynnistämistä.

Muutokset virkasuhteissa: Elinvoimapäällikön virka lakkautetaan 1.6. alkaen. Virka on tuolloin avoin, joten sen lakkauttamisella ei ole henkilöstövaikutuksia.

Yhteisöjohtajan virka lakkautetaan 1.6. alkaen. Virka on tuolloin avoin, joten sen lakkauttamisella ei ole henkilöstövaikutuksia. Yhteisöjohtajan tehtävää määräaikaisesti hoitava kirjastopäällikkö palaa pohjavirkaansa 1.6. alkaen.

Maaseutupäällikön hallintosäännön mukainen toimivalta muuttuu (uutta sekä poistuvaa toimivaltaa).

Lisäksi uudistuksen myötä nuorisopalveluiden päällikkötehtäviä tulee hoitamaan virkasuhteinen nuorisopäällikkö. Virantäyttö toteutetaan sisäisin järjestelyin. Nykyinen liikunta- ja nuorisopäällikkö vastaa jatkossa vain liikuntapalveluista.

Muutokset työyhteisöissä: elinvoimapalvelut-tehtäväalueen elinvoimapalvelut-vastuualueen sekä

yhteisöpalveluissa toimivan hallinto- ja alueelliset palvelut -tehtäväalueen henkilöstö toimivat jatkossa yhdellä tehtäväalueella "elinvoima, kehittäminen ja hyvinvointi". Tehtäväaluetta johtaa kehitysjohtaja.

Muut henkilöstövaikutukset: Pääallekkäiset ja perättäiset rakenteelliset muutokset (jaostot 2022, yhteisölautakunta ja palvelualue 2023, työllisyysalue 2025) ja esihenkilövaihdokset aiheuttavat henkilöstössä muutosväsymystä, mutta pitkäaikaisemman rakenteen vakiinnuttaminen koetaan toivottuna.

Toimielinten sihteeritehtäviin käytettävä työaika vähenee.

Kuntalaiset Ei muutosta.

Kuntalaisten hyvinvointiin vaikuttavat palvelukokonaisuudet ovat laaja-alaisemmin yhden toimielimen vastuulla, jolloin **palveluiden johtaminen kokonaisuutena ja näin ollen niiden laatu ja vaikuttavuus voivat tältä osin parantua.**

Avustustoiminnan keskittäminen yhdelle toimielimelle **lisää kuntalaisten ja yhteisöjen tasapuolisuutta ja yhdenvertaista kohtelua**, kun yhdellä toimijalla on näkyvä koko avustustoimintaan. Muutos **mahdollistaa myös resurssien paremman kohdentamisen.**

Lapset Ei muutosta.

Nuorten palvelut vahvistuvat, kun etsivä nuorisotyö, nuorten työpajatoiminta, Ohjaamo-toiminta (nyk. elinvoimapalvelut: työllisyyspalvelut) sekä nuorisotyö (nyk. yhteisöpalvelut: nuorisopalvelut) kuuluvat yhdelle palvelualueelle. Selkeyden vuoksi mainittava, että asiakasryhmät haasteineen ovat kuitenkin erilaiset yhdistyissä palvelukokonaisuuksissa: nuoret ja nuoret aikuiset (alle 30 v).

Ympäristö Ei muutosta.

Vähäinen myönteinen vaikutus, kun kunnassa toimii vähemmän toimielimiä. Vaikutukset syntyvät liikkumisesta kokouksiin ja kokoustarjoiluista.

Yritykset ja työllisyys Ei muutosta.

Mahdollinen myönteinen vaikutus työllisyyden kehitykseen, kun elinvoimapalveluihin kuuluvat, kuntaan jäävät työllisyyspalvelut ja yhteisöpalveluiden koordinoima laaja-alainen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhdistyvät yhden lautakunnan ja palvelualuejohtajan alaiseen tehtäväkokonaisuuteen. Lakimuutoksista johtuen jatkossa tärkein vaikutus työllisyyden kehitykseen syntyy kuitenkin yritys yhteistyön ja konkreettisten työpaikkojen luomisen kautta.

Voi parantaa yritysten toimintaedellytyksiin liittyvää päätöksentekoa, kun kunnan

elinkeinopalveluita tuottavan Lempäälän Kehitys Oy:n palvelusopimus hyväksytään jatkossa kunnanhallituksessa, jolla on toimivalta myös muihin yrityksiin vaikuttaviin päätöksiin, kuten kiinteän omaisuuden myyntiin/ostoihin ja kaavoihin liittyvään valmisteluun ja osin päätöksentekoon. On kuitenkin huomioitava, että yrityksiin merkittävästi vaikuttavia päätöksiä tehdään myös työllisyys- ja maaseutupalveluissa, joihin kunnanhallituksella ei ole toimivaltaa. **Tältä osin yritysten palveluiden johtaminen hajautuu.**

Johtaminen Ei muutosta.

Tiivistää osin elinkeinopoliittikan päätösvaltaa kunnanhallitukselle. Kuitenkin elinkeinoihin ja yrityksiin merkittävästi vaikuttavia päätöksiä tehdään myös työllisyys- ja maaseutupalveluissa, joihin kunnanhallituksella ei ole toimivaltaa.

Yksinkertaistaa poliittisen johtamisen rakennetta toimielinten vähentyessä ja päätösvalan tiivistyessä kolmeen lautakuntaan, kunnanhallitukseen ja valtuustoon.

Tiivistää kokonaisvaltaista eri palvelut kattavaa hyvinvoinnin edistämistä uudelle perustettavalle lautakunnalle.

Lisäksi uudistuksen myötä operatiivinen johtaminen vahvistuu tehtäväalueitasolla, kun palvelualuejohtaja delegoi päätösvaltaa tehtäväalueiden virkasuhteisille esihenkilöille. Tämä mahdollistaa myös palvelualuejohtajan keskittymisen kokonaisuuden johtamiseen, kun laaja ja moninainen lakisääteinen tehtäväkenttä on vahvojen tehtäväalueiden harteilla. Vaikuttaa myönteisesti työnantajan veto- ja pitovoimaan.